

"Villalonga no va ser fidel a un partit sinó al Govern"

Isidre Molas, director de l'Institut de Ciències Polítiques, valora la presidència del financer valencià a la Generalitat.

—*Com va arribar Ignasi Villalonga a ser governador general de Catalunya i president de la Generalitat?*

—Villalonga va ser nomenat

pel Govern president de la Generalitat de Catalunya el 25 de novembre del 35, al final del bienni negre i en un règim de suspensió de l'Estatut. El govern de la Generalitat era tripartit entre els radicals, la Lliga i l'Acció Popular —la CEDA a Catalunya— i Villalonga es va trobar aquest marc per fer govern, però també amb el suport implícit de la Lliga.

—*Com va ser la seva presidència?*

—Es va caracteritzar per no considerar-se part integrant de cap dels tres partits de la coalició, sinó com a delegat del Govern per formar una coalició entre els tres partits. El matís és important perquè el primer conflicte que va tenir en arribar a Barcelona va ser precisament amb l'Acció Popular. Ell va voler nomenar els consellers i per tant es va negar a acceptar consellers imposats, que era el que volia l'Acció Popular. El seu argument, però, va ser que no era una persona fidel a un partit sinó fidel al Govern que l'havia nomenat. Durant uns dies va mantenir un pols: va mantenir els consellers radicals i de la Lliga i va deixar vacants les places de l'Acció. Dies després va resoldre el conflicte, d'acord amb les seves prioritats. Aquest fet va fer augmentar la consideració de l'Acció envers ell.

—*Quina era la seva posició respecte la suspensió de l'autonomia de Catalunya?*

—Era molt clara. Considerava que la suspensió havia de ser breu i que calia avançar cap a una normalització. De totes les maneres, el seu govern només va durar tres setmanes

—*Per què?*

—No va ser producte del restabliment de l'autogovern ple, sinó de la crisi política del govern de Madrid. La CEDA es va retirar del govern i es va configurar un nou gabinet de centre. Ell, com a persona nomenada pel Govern, va considerar que se li havia acabat el mandat. I va dimitir. Naturalment en tres setmanes no hi va haver temps de fer una obra de govern. Però durant el seu període de govern es va produir un fet ben important: la mate-

rialització del traspàs d'Obres Públiques.

—*Quina relació va tenir Ignasi Villalonga amb Cambó?*

—Va tenir una relació relativament constant. Amb alts i baixos, però sempre bona. La prova és que la Lliga juga a favor que sigui Villalonga el governador general de Catalunya. Hi ha un moment important en la seva relació, que es produeix entre 1930 i 1931. La tardor del 30, Ignasi Villalonga fa una carta oberta on accepta el guiatge de Cambó com a líder de la nova situació. S'ha passat de la dictadura a la "dictablanda" i es preparen unes noves eleccions on es prefigura el canvi i la normalització constitucional. Cambó intenta crear una força política es-

CARME PUERTOLAS

Isidre Molas destaca la consecució del traspàs d'Obres Públiques durant el govern Villalonga.

panyola i diferents sectors del partit conservador accepten el seu lideratge. Un dels primers que ho manifesta és Villalonga. Unió Valencianista i el seu diari ajuden a la reconstrucció del sistema de forces polítiques. Aquesta simpatia es tradueix quan coincideixen en el Centre Constitucional. Villalonga és el cap del grup valencià. El Centre Constitucional també reuneix mauristes, regionalistes cambonians i sectors conservadors dispersos. Després, en Villalonga va anar a parar al si de la CEDA. Entre Villalonga i Cambó hi havia la mateixa idea del que calia fer en política de govern i jo crec que va ser la persona de confiança de la Lliga dins la CEDA. Tot i que dins la CEDA no era una persona políticament central. P. M.